

Motion till riksdagen

1989/90:Sf291

av Karin Israelsson m.fl. (c)

Friåret i sjukvården

Ett nytt avgiftssystem för pensionärer vid sjukhusvård gäller sedan den 1 januari 1989. Centerpartiet motsatte sig vid riksdagsbehandlingen att det s.k. friåret för pensionärer skulle tas bort. Tyvärr följde ej riksdagen vårt förslag om ett bibehållande av friåret.

I samband med detta beslut fastslogs att avgifterna för sjukhusvården skulle kunna prövas individuellt. I debatten framfördes det positiva med denna prövning som skulle innebära en ekonomisk lättnad för dem som redan nu förbrukat sitt friår.

I den proposition som föregick beslutet rörande individuell prövning framhölls att vid kortare sjukhusvistelser skall det inte vara möjligt med någon individuell prövning och vid stadigvarande vård skall ej heller någon nedsättning ske. Centerpartiet framhöll då i sin motion:

Följden av detta beslut är att detta förslag kommer att gälla enbart ett fåtal pensionärs avgifter och det stora flertalet sjukhusvårdade pensionärer kommer att erlägga samma avgift som tidigare. Den största förändringen kommer att drabba alla nyinsjuknade som vårdas mot en avgift redan från första dagen. Detta innebär att centerpartiets inställning i denna fråga visat sig riktig från första behandlingstillfället.

Den erfarenhet man nu kan dra av detta beslut visar att vårt antagande var riktigt vad gäller resultatet av förändringen. Idag har vid exempelvis Göteborgs försäkringskassa endast tio pensionärer erhållit nedsättning av sin sjukhusavgift. En förfrågan vid ett antal försäkringskassor visar att vid flertalet har inte en enda pensionär kunnat få sin ersättning nedsatt.

Till yttermera visso erhåller den patient som vårdats på sjukhus två månader och längre sin räkning först två månader efter sjukhusvistelsen. Många är då omedvetna om den ersättning som skall betalas och hamnar i en svår ekonomisk situation. I många fall får socialtjänsten då ingripa och klara försörjningen för dagen. Detta är förnedrande för den grupp pensionärer som dels får genomgå en integritetskränkande behovsprövning, dels trots ytterligt små inkomster får vidkännas ersättningsanspråk som helt spolierar deras ekonomi. Istället för att snabbt rehabilitera sig och återvända till egen bostad blir alternativet att man förlänger sin sjukhusvistelse för att slippa stå för stora kostnader. I de fall en patient beviljas avgiftsnedsättning har det uppstått svårigheter att tolka vem som då tar betalningsansvaret. Varken försäk-

ringskassan eller landstingen anser att de skall täcka denna kostnad. Detta problem borde naturligtvis ha varit löst när "reformen" genomfördes. Efter friåret inträder för alla en avgiftsskyldighet för vården och regler som styr avgiftsnedsättningen.

Vi anser att detta förhållande ytterligare talar för att friåret i sjukvården för pensionärer bör återinföras och att en översyn sker av de regler som styr avgiftsnedsättning och avgiftsbefrielse. Detta bör ges regeringen till känna.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av klarläggande av vem som har betalningsansvaret för differensen när avgiftsnedsättning beviljas,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett återinförande av friår i sjukvården för pensionärer,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts rörande översyn av de regler som styr avgiftsnedsättning för sjukhusvård för pensionärer.

Stockholm den 24 januari 1990

Karin Israelsson (c)

Rune Backlund (c)

Rosa Östh (c)

Roland Larsson (c)

Kersti Johansson (c)

Ulla Tillander (c)

Göran Engström (c)

Marianne Jönsson (c)